

Gradimo mostove

Projektom pod nazivom: Gradimo mostove, Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini ima za cilj okupiti učenike, nastavnike i roditelje, kako bi saznali više o drugačijim običajima, tradiciji, narodima i religijama u Bosni i Hercegovini, te ojačati sponu, kako među školama, tako i između škola i zajednica.

Otkako je, 2002. godine, Misija OSCE-a započela svoj rad na pitanjima reforme obrazovanja, zadatak da se pomogne pri stvaranju ili ponovnoj izgradnji veza unutar podijeljenih zajednica i između njih, predstavlja suštinu djelovanja ove Misije.

U poslijeratnoj Bosni i Hercegovini (BiH), mnogo je škola u kojima se djeca različitog nacionalnog ili socijalnog porijekla obeshrabuju, umjesto da se potiču na međusobnu komunikaciju. Kako bi se pozabavila ovim pitanjem, Misija OSCE-a pomogla je, u sklopu projekta Gradimo mostove, pri uspostavi dijaloga i druženja između učenika u podijeljenim zajednicama. Ovim se projektom potiču i lokalne obrazovne vlasti na uvođenje novih predmeta, tema i aktivnosti u školama, kojima bi se unaprijedilo poštivanje raznolikosti i učešća građana u društvenim tokovima.

Putem projekta Gradimo mostove, zajednice u školama upoznaju se sa različitim narodima, religijama, običajima i tradicijom u BiH, te se ova različitost predstavlja kao izvor bogatstva i razlog za ponos, suprotstavljajući se nepovjerenju i sukobu. Ovim projektom žele se uspostaviti tješnje veze između škola i lokalnih zajednica, tako što se daje podrška i potiče rad građanskih tijela u školama, kao što su vijeća učenika i vijeća roditelja. Misija OSCE-a, pored toga, teži ka uspostavi održivih mehanizama u lokalnoj zajednici, tako što radi sa nizom nosilaca aktivnosti u oblasti obrazovanja i na svim nivoima vlasti, kako bi se stvorili uvjeti za dugoročnu provedbu ovih inicijativa.

Ciljevi

- Potaknuti razvoj kulture tolerancije i poštivanja raznolikosti u školama;
- Promovirati mirno razrješenje konfliktnih situacija među učenicima, nastavnicima i roditeljima;
- Ojačati građanska vijeća u školama (vijeće učenika, vijeće roditelja i nastavničko vijeće) radi demokratizacije rada u školi;
- U školama potaknuti učenje i podučavanje o nacionalnim manjinama u BiH, time što će biti objavljen i promoviran priručnik za učenike i vodič za nastavnike o nacionalnim manjinama;
- Potaknuti učenje i podučavanje o svim religijama koje su zastupljene u BiH i izvan nje.

Tolerancija, poštivanje i suradnja

Poslijeratno društvo u BiH bori se s ukorijenjenim nacionalnim podjelama, koje se ogledaju i u sistemu obrazovanja u BiH. U svakoj nacionalnoj zajednici postoji pravo da se, na nastavnim satima, predaje vlastita historija, jezik i običaji djeci; zbog ovog prava, međutim, ne treba zaboraviti na potrebu da učimo djecu kako da saznaju o drugima, da cijene raznolikost, te da izrastu u tolerantne građane otvorenih pogleda na svijet u jednom demokratskom društvu.

Putem lokalne inicijative pod nazivom: Gradimo mostove, pomaže se nosiocima obrazovnih aktivnosti, koji djeluju u podijeljenim zajednicama, odnosno susjednim jednonacionalnim zajednicama, da unaprijede znanja i umijeća, koja se odnose na pitanja kao što su: dijalog, tolerancija, timski rad i različitost. Projekti se, uglavnom, realiziraju preko radionica ili kroz rad na nekom projektu ili seminaru od zajedničkog interesa. Učenici, roditelji i osoblje škole, iz sredina podijeljenih po nacionalnoj osnovi, okupljaju se na organiziranim skupovima, što im omogućava da se lično bolje upoznaju i tako savladaju predrasude, izoliranost i odsustvo tolerancije.

Kroz projekt pod nazivom: Vršnjačka medijacija, realiziran na širem području Srebrenice, te općinama Bihać, Cazin, Sanski Most i Trebinje. Misija OSCE-a pomogla je u prihvatanju i promoviranju strategije za postizanje bolje atmosfere u školama, i to borbom protiv maloljetničke delinkvencije i sprečavanjem konfliktnih situacija među mladima. Kroz projekt, učenici, nastavnici i roditelji stiču znanja o strategiji za nenasilno rješavanje sukoba i uvid u mogućnosti primjene ovih metoda u svojim školama i okolini.

Gradanska tijela u školama

Kako je i propisano zakonom, vijeća učenika formalno postoje u svakoj osnovnoj i srednjoj školi u BiH. Međutim, učenici, koji učestvuju u radu ovih tijela, uglavnom nemaju za to potrebno znanje, čime je smanjena efikasnost rada vijeća učenika i njihova sposobnost da utječu na koncept rada svoje škole. Osim toga, škole ne pomažu dovoljno

vijećima učenika, kako u poticajnom smislu, tako i kada je riječ o organiziranju sastanaka i aktivnosti. Vijeća roditelja suočavaju se sa sličnim problemima, a efikasnost njihovog rada uz to je ugrožena i odsustvom motivacije i informiranosti.

Vijeća učenika i roditelja značajna su školska građanska tijela koja nose pozitivne demokratske promjene i reformu u svojoj sredini. Misija OSCE-a usmjerila je svoj rad na izradu održivih mehanizama za pomoć članovima vijeća učenika, vijeća roditelja i nastavnčkih vijeća, kako bi razvili svoje sposobnosti i unaprijedili svoj rad. U cilju postizanja veće efikasnosti i održivosti vijeća učenika, Misija je realizirala projekt: Vršnjačka medijacija, kako bi osposobila voditelje vršnjačkih radionica u prenošenju stečenih znanja vršnjacima u svojim i susjednim školama. Predstavnici Misije OSCE-a planiraju održavanje radionica za unapređivanje znanja i umijeća članova vijeća roditelja, te aktivnosti preko kojih bi se u javnosti više saznalo o značaju njihovog rada u lokalnim zajednicama.

Većina projekata koji se realiziraju na terenu, a kojima se promovira različitost i suradnja među školama, oslanja se na učešće i rad ovih građanskih tijela, kako bi se ovaj moćan potencijal iskoristio i pretvorio u trajne i održive nosioce promjena u školama i zajednicama.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini pomaže BiH u ispunjenju obaveza, koje je ona preuzela kao država članica OSCE-a, kao i u napredovanju ka ostvarenju svog deklariranog cilja pridruživanja evroatlantskim integracijama, tako što jača sigurnost i stabilnost, putem završetka izgradnje mira unutar daytonskog okvira, i razvija inkluzivni politički diskurs i demokratski odgovorne institucije koje poštuju raznolikost, promoviraju konsenzus i poštuju vladavinu prava. Misija ima sveobuhvatan i integriran pristup putem svog prisustva na terenu, što odslkava naglasak na razvijanju kohezivnih zajednica i na pravovremenoj identifikaciji prepreka napretku.